

Monumentnummer*: 520977

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 november 2001
Kadaster deel/nr 82757/42

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Noordbroek	Midden-Groningen	Groningen					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Sappemeesterweg	1			9635 TL	Noordbroek		
Westersingel	69			9635 BV	Noordbroek		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Noordbroek	H				519		

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig VERZORGINGSTEHUIS, genaamd 'Avondzon', ontworpen in 1937 door gemeente-architect J. Kruize uit Zuidbroek in opdracht van de gemeente Noordbroek in een stijl waarin Engelse landhuisstijl en Amsterdamse Schoolstijl elementen zijn te herkennen. Opvallend aan het pand is de V-vormige plattegrond; het samenkomen van de vleugels wordt geaccentueerd door een halfronde gevel. Omstreeks 1985 heeft het pand een woonfunctie gekregen, waarvoor enkele wanden zijn doorgebroken. In 1948 is een schuur aan de achterzijde van het tehuis gebouwd; deze komt wegens te geringe architectuurhistorische kwaliteit niet voor bescherming van rijkswege in aanmerking. De bijbehorende directeurswoning is inmiddels afgebroken. De bejaardenwoningen, gelegen aan de achterzijde, zijn in de loop der tijd teveel verbouwd.

Het verzorgingstehuis is beeldbepalend gelegen op de hoek van de Sappemeesterweg en de Westersingel aan de doorgaande weg van Sappemeer naar Noordbroek.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het één verdieping hoge, deels onderkelderde VERZORGINGSTEHUIS op V-vormige plattegrond is opgetrokken in gele baksteen op een trasraam van gesinterde baksteen en wordt gedekt door een samengesteld schilddak met wolfeinden waarop riet; oranje nokvorsten; twee hoge gemetselde schoorstenen aan de achterzijde; overkragende houten goot, mastgoot aan de achterzijde; aan de voorzijde een halfronde beschoten dakkapel met samengesteld driedelig vierruits venster, aan de achterzijde een niet-originele dakkapel. De gevels worden geleed door staande zesruits vensters.

De voorgevel bestaat uit een halfronde gevel (zuidoostzijde) met aan weerszijden een vleugel die beëindigd wordt met een kopgevel. In het halfronde geveldeel vier samengestelde tweedelige zesruits vensters. Aan de linkerzijde de entree in portiek; het dak wordt gedragen door een zuil van blauw geglazuurde tegels op een gemetseld basement. De entree bestaat uit een gladde houten deur met staand achtruits venster waarvoor een twee treden hoge gemetselde stoep; aan de rechterzijde op de hoek een gevelsteen waarin '20 aug. 1937'. Aan de voorzijde van de linker vleugel (zuidzijde) drie samengestelde tweedelige zesruits vensters, een zesruits venster en een samengesteld driedelig zesruits venster; in de topgevel met wolfeind op de hoek een samengesteld driedelig zesruits venster waarboven een samengesteld tweedelig vierruits venster. Aan de voorzijde van de rechter vleugel (oostzijde) vier samengestelde tweedelige zesruits vensters en een zesruits venster; in de topgevel met wolfeind op de hoek een samengesteld driedelig zesruits venster met in de top een samengesteld tweedelig vierruits venster.

In de westgevel van de linker vleugel centraal een gladde houten deur met staand achtruits venster waarboven een half rond bovenlicht met decoratieve roedenverdeling onder twee rollagen (dak half rond ingeknipt); links van de deur een samengesteld driedelig zesruits venster en rechts een zesruits venster.

Centraal in de achtergevel (noordwestzijde) een platte aanbouw met houten goot op klossen met aan weerszijden een hoge gemetselde schoorsteen; aan de linkerzijde een samengesteld driedelig vierruits venster en een houten deur met liggend zesruits venster; aan de rechterzijde een samengesteld vierdelig vierruits venster waarachter twee hogere volumes met een samengesteld driedelig vierruits venster en een samengesteld vierdelig vierruits venster. In de achtergevel van de rechter vleugel (westzijde) een platte aanbouw waarin drie kleine staande vensters; in de topgevel met wolfeind op de hoek een samengesteld tweedelig vierruits venster. In de achtergevel van de linkervleugel (noordzijde) een platte aanbouw waarin een zesruits venster, vijf kleine staande vensters, een samengesteld tweedelig zesruits venster en een zesruits venster; in de topgevel met wolfeind op de hoek een samengesteld tweedelig vierruits venster.

In de noordgevel (rechter vleugel) twee zesruits vensters.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de houten paneeldeuren, de balkenplafonds, de houten gebinten van de kap en de plaquette in de hal waarop staat geschreven 'Avondzon werd gebouwd in 1937 door de gemeente Noordbroek' en de namen van de leden van het gemeente en het administratieve bestuur.

Waardering

Voormalig verzorgingstehuis van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een verzorgingstehuis uit 1937 in de provincie Groningen
- vanwege de opvallende vormgeving en detaillering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van zowel exterieur als delen van het interieur
- vanwege de zeldzaamheidswaarde van dit type gebouw in de provincie Groningen
- vanwege de bijzondere en beeldbepalende ligging op een hoek aan de doorgaande weg van Sappemeer naar Noordbroek

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Gezondheidszorg

Functie

Verzorgingstehuis (103)